

Sygn. akt VU 245/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Magdalena Marczyńska

Protokolant Alicja Jesion

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku J. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział wT.

o emeryturę

na skutek odwołania J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 24 stycznia 2014r. r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 245/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 stycznia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział wT. odmówił wnioskodawcy J. G. prawa do emerytury.

Od decyzji powyższej wnioskodawca odwołał się w dniu 10 lutego 2014 roku. Wniósł o przyznanie żądanego prawa z uwagi na to, że przepracował wymagane 15 lat w warunkach szczególnych. Wskazał, że pracował w takich warunkach także w okresie od 2 maja 1975 do 31 lipca 1976 roku w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. Oddziale na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony.

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

J. G., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 30 grudnia 2013 roku wniosek o przyznanie emerytury.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 w aktach ZUS)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący ponad 25 lat. Niekwestionowany przez ZUS okres zatrudnienia wnioskodawcy w warunkach szczególnych wynosi 13 lat, 10 miesięcy i 4 dni. Są to okresy zatrudnienia: od 14 sierpnia 1976 roku do 31 marca 1982 roku, od 1 kwietnia 1982 roku do 19 października 1985 roku, 22 lutego 1994 roku do 30 listopada 1995 roku, od 1 grudnia 1995 roku do 31 marca 1998 roku, od 1 kwietnia 1998

roku do 30 września 1998 roku oraz od 26 października 1998 roku do 31 grudnia 1998 roku na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

(okoliczności niesporne)

W okresie od 2 maja 1975 do 31 lipca 1976 roku wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. Oddziale w P. W świadectwie pracy wystawionym wnioskodawcy pracodawca podał, że był on zatrudniony na stanowisku kierowcy-ładowacza. Również w umowach o pracę z dnia 30 kwietnia 1975 roku i 13 maja 1975 roku stanowisko pracy określono jako kierowca-ładowacz. W informacji z dnia 2 maja 1975 roku pracodawca podał, że wnioskodawca z tytułu stałego udziału w czynnościach załadunkowych i wyładunkowych oraz wykonywania czynności ładowacza otrzymywał dodatki do wynagrodzenia.

(dowód: świadectwo pracy k. 13 w aktach ZUS, umowy o pracę k. 3, 3a, informacja o dodatkach z tytułu wykonywania czynności ładowacza k. 5 w aktach osobowych wnioskodawcy)

W (...) w Ł. Oddziale w P. wnioskodawca wykonywał obowiązki kierowcy samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Wnioskodawca jeździł samochodami marki (...), którymi przewoził artykuły spożywcze i tekstylia do sklepów. Oprócz ww. pracy wnioskodawca wykonywał także prace załadunkowe i wyładunkowe wskazanych wyżej towarów. Prace te zajmowały wnioskodawcy od 1 do 2 godzin dziennie. Wnioskodawca otrzymywał dodatek za wykonywanie czynności ładowacza.

(dowód: zeznania świadków H. G., W. S. i J. Z. k. 15, 16, zeznania wnioskodawcy k. 23, 24 w aktach sprawy)

Przedsiębiorstwo (...) w Ł. nie wystawiło wnioskodawcy świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność niesporna)

Sąd Okręgowy zważył i ocenił co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy (w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2012 roku) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.), obecnie rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez wnioskodawcę w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, w dniu (...) roku ukończył 60 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Organ rentowy uznał, że wnioskodawca nie spełnia przesłanki zatrudnienia w warunkach szczególnych co najmniej przez 15 lat. Wnioskodawca twierdził zaś, że legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych, albowiem pracował w takich warunkach w okresie od 2 maja 1975 do 31 lipca 1976 roku w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. Oddziale na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony.

W ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uwzględnienia odwołania wnioskodawcy i przyznania mu prawa do emerytury ze względu na wykonywanie pracy w warunkach szczególnych.

Odnosząc się do będącej przedmiotem sporu okoliczności wskazać należy, że warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace, o jakich mowa w rozporządzeniu (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

W związku z powyższym praca kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony wymieniona w Wykazie A, Dziale VIII pkt 2 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku może być zaliczona do pracy w warunkach szczególnych jedynie wówczas, gdy jest to

praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy wyklucza zaś możliwość przyjęcia, że w spornym okresie zatrudnienia wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Do jego obowiązków należało bowiem nie tylko rozwożenie samochodami ciężarowymi artykułów spożywczych i tekstyliów do sklepów, ale także wykonywanie prac załadunkowych i wyładunkowych, które zajmowały wnioskodawcy od 1 do 2 godzin dziennie. Powyższe wynika w sposób jednoznaczny z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków, a także z zeznań samego wnioskodawcy. Również dokumenty pracownicze zawarte w aktach osobowych wnioskodawcy wskazują, że wnioskodawca pracował nie tylko jako kierowca samochodu ciężarowego, ale także jako ładowacz. Dokumenty te to umowy o pracę z dnia 30 kwietnia 1975 roku i 13 maja 1975 roku oraz informacja pracodawcy z dnia 2 maja 1975 roku dotycząca wysokości przyznanego dodatku z tytułu wykonywania czynności ładowacza.

Skoro zatem wnioskodawca nie udowodnił w sposób nie budzący wątpliwości, że w spornym okresie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jedynie jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, to nie było podstaw do zaliczenia tego okresu zatrudnienia do stażu pracy w warunkach szczególnych. Wykonywanie pracy w warunkach szczególnych nie może bowiem zostać tylko uprawdopodobnione, ale musi zostać wykazane w sposób niezbity i nie budzący jakichkolwiek wątpliwości. Dokonując oceny materiału dowodowego sprawy trzeba mieć na uwadze, że zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień lub wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga zawsze dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1998 roku, II UK 440/97, OSNAPiUS 1998/22/667).

Biorąc pod uwagę powyższe uznać należało, iż w toku procesu wnioskodawca nie wykazał, by spełnił przesłankę wykonywania pracy w warunkach szczególnych w ilości co najmniej 15 lat. Fakt ten skutkował koniecznością przyjęcia, że nie spełnia on wymaganych prawem warunków do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.